
Obsah

Niekoľko slov o tejto knihe /5

Prvá kapitola

Čo je to filozofia /11

1. Problémy a úlohy, ktoré vedú k filozofickému poznaniu /16
2. Základná otázka, predmet a funkcie filozofie /23
3. Vznik a rozvoj filozofie /33

Druhá kapitola

Materiálnosť sveta /44

1. Filozofické učenia o materiálnosti sveta /44
2. Revolúcia v prírodovede a filozofická kategória hmoty /51
3. Hmota a pohyb /58
4. Priestor a čas /62

Tretia kapitola

Hmota a vedomie /71

1. Názory na vedomie v dejinách filozofie /71
2. Odraz v neorganickú a organickej prírode /78
3. Podstata vedomia /85

Štvrtá kapitola

Spoločenské bytie a spoločenské vedomie /99

1. Pokusy o objasnenie života spoločnosti v predmarxistickej filozofii /100
2. Revolučný prevrat uskutočnený marxizmom /106
3. Hlavné formy spoločenského vedomia /116

Piata kapitola

Jednota a rozmanitosť sveta /123

1. Filozofické hľadania jednoty v rozmanitom /123
2. Dialektický materializmus o jednote a rozmanitosti sveta /130
3. Pojmy odhaľujúce jednotu a vzájomnú súvislosť v prírode, spoločnosti a myslení /138

Šiesta kapitola

Štruktúra spoločnosti. Formy a obsah spoločenského vývinu /148

1. Myslitelia minulosti o vzniku a štruktúre spoločnosti /148

2. Pojem spoločensko-ekonomickej formácie /151
3. Výrobné sily a výrobné vzťahy /157
4. Základňa a nadstavba /163

Siedma kapitola

Princíp vývoja. Zákon negácie negácie /170

1. Predhistória marxistickej koncepcie vývoja /171
2. Princíp vývoja a súčasná veda /174
3. Nevyhnutnosť a náhoda vo vývoji /179
4. Zákon negácie negácie /185

Ôsma kapitola

Vývin spoločnosti a princíp historizmu /190

1. Interpretácie historického vývoja v predmarxistickej filozofii /190
2. Nevyhnutnosť a sloboda vo vývoji spoločnosti /194
3. Logická a historická metóda skúmania vývinu spoločnosti /203

Deviata kapitola

Spoločenský pokrok /210

1. Idea pokroku v predmarxistickej filozofii /210
2. Kritérium pokroku /213
3. Typy spoločenského pokroku /219

Desiata kapitola

Zákon jednoty a boja protikladov /228

1. Sú protiklady zlučiteľné? /228
2. Zdroj vývoja /238
3. Subjektívna a objektívna dialektika /243

Jedenásta kapitola

Protirečenia spoločnosti a ich prekonávanie. Triedy a štát /249

1. Pôvod tried a štátu /249
2. Podstata tried a štátu /255
3. Triedny boj a historické poslanie robotníckej triedy /261
4. Historické typy štátu a formy vlády /266
5. Diktatúra robotníckej triedy a triedny boj /270
6. Triedy a štát v súčasnej socialistickej spoločnosti /274

Dvanásta kapitola

Formy vývoja: zákon vzájomnej súvislosti a vzájomného prechodu kvantitatívnych a kvalitatívnych zmien /279

1. Nepretržitosť a pretržitosť v objektívnych zmenách a procesoch vývoja myslenia /279
2. Vzájomná súvislosť nepretržitých zmien a skokov /284
3. Dve koncepcie vzťahu kvantity a kvality /287
4. Zákon vzájomnej súvislosti kvantitatívnych a kvalitatívnych zmien a prechodu jedných do druhých /291

Trinásta kapitola

Kvantitatívne a kvalitatívne zmeny vo vývoji spoločnosti. Spoločnosť a revolúcia /298

1. Vzťah evolúcie a revolúcie vo vývoji spoločnosti /298
2. Sociálna revolúcia /301
3. Základné typy sociálnych revolúcií /306
4. Vedecko-technická revolúcia /313

Štrnásta kapitola

Teória poznania /315

1. Čo znamená poznať /315
2. Štruktúra a proces poznania /323
3. Objektívna, absolútna a relatívna pravda /335

Pätnásta kapitola

Metódy a podstata vedeckého poznania /344

1. Špecifickosť vedeckého poznania /345
2. Všeobecné vedecké metódy poznania /353
3. Matematizácia vedeckého poznania /365

Šestnásta kapitola

Veda a jej úloha v živote spoločnosti /375

1. Rozvoj vedy a rozvoj spoločnosti /376
2. Mechanizmy vývinu vedy: kritika nemarxistických koncepcií /386
3. Veda a budúcnosť /395

Sedemnásta kapitola

Človek a kultúra /400

1. Jav kultúry /401
2. Typológia kultúr a zákonitosti ich vývoja /405
3. Hybné sily rozvoja kultúry /417
4. Súčasnosť a kultúra /421

Záver /425